

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo mora, prometa
i infrastrukture

**Godišnje izvješće o provedbi Nacionalnog plana upravljanja
željezničkom infrastrukturom i uslužnim objektima
i razvoja usluga željezničkog prijevoza za
razdoblje do 2030. godine, za 2024. godinu**

Nositelj izrade: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

Izrađeno: ožujak, 2025.

SADRŽAJ

1. Uvod.....	3
2. Izvješće o provedbi posebnih ciljeva	4
2.1. Posebni cilj – Pобоljšanje ekonomske i financijske održivosti upravljanja.....	4
željezničkim sustavom.....	4
2.1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja.....	4
2.1.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja.....	4
2.2. Posebni cilj - Unaprjeđenje usluga u željezničkom prijevozu.....	6
2.2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja.....	6
2.2.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja.....	6
3. Zaključak o provedbi nacionalnog plana tijekom izvještajnog razdoblja	8

1. Uvod

Vlada Republike Hrvatske je 29. prosinca 2022. godine donijela Odluku o donošenju Nacionalnog plana upravljanja željezničkom infrastrukturom i uslužnim objektima i razvoja usluga željezničkog prijevoza za razdoblje do 2030. godine od kada je započela provedba ovog dokumenta, kao srednjoročnog akta strateškog planiranja.

Nacionalni plan upravljanja željezničkom infrastrukturom i uslužnim objektima i razvoja usluga željezničkog prijevoza za razdoblje do 2030. godine (dalje u tekstu: Nacionalni plan) akt je strateškog planiranja kojim se utvrđuju razvojne potrebe i prioriteti ulaganja u području upravljanja javnim željezničkim društvima, uslužnim objektima, te unaprjeđenje usluga željezničkog prijevoza. Boljim upravljanjem i unaprjeđenjem razine usluga željezničkog prijevoza poboljšat će se održivost i konkurentnost željezničkog prometa te povećati broj korisnika usluga, kao i udio željezničkog prijevoza u ukupnom prijevozu.

Nacionalni plan sadrži srednjoročnu viziju razvoja upravljanja željezničkom infrastrukturom i uslužnim objektima te razvoja usluga željezničkog prijevoza, posebne ciljeve usklađene sa strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine (dalje u tekstu: NRS 2030.), srednjoročne razvojne prioritete prema kojima su utvrđene mjere za provedbu posebnih ciljeva tijekom razdoblja važenja Nacionalnog plana. Kako bi se osiguralo učinkovito i transparentno mjerenje uspješnosti u provedbi Nacionalnog plana, za svaki su posebni cilj odabrani odgovarajući pokazatelji ishoda. Navedeni elementi čine cjeloviti strateški okvir Nacionalnog plana.

Posebni ciljevi Nacionalnog plana izravno doprinose postizanju strateškog cilja 10. Održiva mobilnost i ispunjenju pripadajućeg pokazatelja učinka utvrđenih u okviru razvojnog smjera Zelena i digitalna tranzicija NRS-a 2030.

Izvješće o provedbi Nacionalnog plana za 2024. godinu obuhvaća ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za svaki posebni cilj te opis napretka u provedbi svakog posebnog cilja i mjere predviđene svakim pojedinim ciljem. Postavljeno je sedam (7) pokazatelja ishoda koji su uvršteni u Biblioteku pokazatelja te učinkovitost kreiranih mjera i njihovog provođenja u odnosu na postavljene ciljne vrijednosti. U okviru postavljenih posebnih ciljeva, kreirano je 16 mjera za provedbu posebnih ciljeva.

Nositelj provedbe Nacionalnog plana je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

2. Izvješće o provedbi posebnih ciljeva

2.1. Posebni cilj – Poboljšanje ekonomske i financijske održivosti upravljanja željezničkim sustavom

2.1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja

Naziv pokazatelja ishoda i oznaka (kod iz Biblioteke pokazatelja)	Početna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2030.)	Ostvarena vrijednost (2024.)
OI.02.11.58 Subvencija po vlak-km u javnom putničkom prijevozu (EUR)	4,56	4,00	7,88
OI.02.11.59 prihod po zaposlenome u javnim željezničkim društvima (EUR)	42.577	60.920	55.963
OI.02.11.60 Udio visokoobrazovanih u ukupnom broju zaposlenih u javnim željezničkim društvima (%)	18,8	22,0	18,1

2.1.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja

U 2024. godini zabilježeni su pokazatelji ostvareni s različitim stupnjem uspješnosti u odnosu na ciljeve definirane za ovu godinu, u okviru posebnog cilja „Poboljšanje ekonomske i financijske održivosti upravljanja željezničkim sustavom“.

Pokazatelj subvencija po vlak-kilometru u javnom putničkom prijevozu (OI.02.11.58) ostvario je vrijednost od 7,88 EUR, što odstupa od ciljane vrijednosti od 4,50 EUR. Ovo povećanje rezultat je provedbe pilot-projekata besplatnog željezničkog prijevoza djece i učenika osnovnih I srednjih škola, povoljnijeg željezničkog prijevoza studenata, besplatnog željezničkog prijevoza umirovljenika i osoba starijih od 65 godina te stanovnika pogođenih potresom Sisačko-moslavačke županije i ukrajinskih državljana, koji im omogućava neograničeno korištenje željezničkog prijevoza na području Republike Hrvatske. Istovremeno, porast troškova generiran inflatornim kretanjima i povećani troškovi eksploatacije, dodatno pogoršani

niskom prosječnom brzinom putničkih vlakova (oko 44 km/h), značajno su utjecali na porast subvencija.

Pokazatelj prihoda po zaposlenome u javnim željezničkim društvima (OI.02.11.59) dosegnuo je 55.963 EUR, čime je premašena ciljana vrijednost za 2024. godinu (47.163 EUR) te je ostvaren snažan napredak prema dugoročnoj vrijednosti od 60.920 EUR (2030.). Ovaj rezultat potvrđuje učinke mjera racionalizacije, povećanja prihoda i restrukturiranja, provedenih sukladno Nacionalnom planu oporavka i otpornosti i Akcijskom planu Nacionalnog plana. U tom kontekstu, ključan doprinos postizanju posebnog cilja predstavlja provedba mjera operativnog i financijskog restrukturiranja društava HŽ Cargo, HŽ Infrastrukture i HŽ Putničkog prijevoza. Tako je, krajem 2024. godine, Vlada Republike Hrvatske donijela Odluku o prihvatanju nagodbe s HŽ Infrastrukturom d.o.o., čime su riješena preostala imovinsko-pravna pitanja iz razdvajanja HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. Nadalje, temeljem Sporazuma iz 2022. definiran je proces prijenosa imovine s HŽ Infrastrukture na HŽ Cargo, uključujući i provedbu geodetskih elaborata, dok su u tijeku aktivnosti rješavanja statusa pokretnina. Nadalje, u cilju jačanja tržišne pozicije društva HŽ Cargo d.o.o., 2023. godine pokrenut je postupak pronalaska strateškog partnera, čime se očekuje povećanje tržišnog udjela, dokapitalizacija, obnova flote te razvoj društva OV-Održavanje vagona d.o.o. Postupak provedbe i predlaganje odabira strateškog partnera društva HŽ Cargo d.o.o. provodi Povjerenstvo čiji su članovi predstavnici Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva financija, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, predstavnik Vlade, predstavnik Nadzornog odbora društva HŽ Cargo d.o.o. i direktor društva HŽ Cargo d.o.o., dok je predsjednik Povjerenstva potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture Oleg Butković. Glavni zadatak Povjerenstva je razmotriti moguće daljnje korake kojima bi se osiguralo dovođenje kvalitetnog strateškog partnera s iskustvom u željezničkom teretnom prijevozu. Strateško savjetovanje tijekom ovog procesa provodi angažirani konzorcij, koji uključuje financijske, pravne i komunikacijske stručnjake. Savjetnici konzorcija su do kraja 2023. godine izvršili dubinsko snimanje (pravno, financijsko, porezno, kadrovsko, tržišno) i pripremili prvi dio dokumentacije koja je tijekom 2024. godine upućena zainteresiranim partnerima. Zaprimito je pet (5) neobvezujućih pisama namjere, što upućuje na konkretan interes tržišta za sudjelovanje u daljnjem restrukturiranju.

Nadalje, pokazatelj udjela visokoobrazovanih u ukupnom broju zaposlenih (OI.02.11.60) iznosio je 18,1 %, što je ispod cilja za 2024. (19,6 %) i ispod početne vrijednosti iz 2022. (18,4 %). Ovo upućuje na nastavak negativnog trenda i izazove u privlačenju visokoobrazovanog

kadra, koji su prepoznati kao prioritet u Nacionalnom planu (Razvojna potreba 2).

Zaključno, iako određeni pokazatelji odstupaju od ciljane dinamike, provedene strukturne mjere i aktivnosti – posebno one koje se odnose na imovinsko-pravna rješenja, korporativno upravljanje i strateško pozicioniranje HŽ društava – u značajnoj su mjeri pridonijele ostvarenju posebnog cilja. Time se izravno doprinosi srednjoročnoj viziji razvoja postavljenoj u Nacionalnom planu: izgradnji održivog i konkurentnog željezničkog sustava, sigurnog i ekonomičnog, koji odgovara potrebama korisnika i pridonosi zelenoj tranziciji.

2.2. Posebni cilj - Unaprjeđenje usluga u željezničkom prijevozu

2.2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja

Naziv pokazatelja ishoda i oznaka (kod iz Biblioteke pokazatelja)	Početna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2030.)	Ostvarena vrijednost (2024.)
OI.02.11.28 Željeznički promet – ukupni godišnji prijevoz putnika (mil.)	13,5	20	24,6
OI.02.11.61 Udio integriranog prijevoza putnika željeznicom u ukupnom prijevozu (%)	1	15	11,32
OI.02.11.62 Prosječna ostvarena godišnja ocjena zadovoljstva putnika pruženom uslugom željezničkog prijevoza (1-5)	2	3,5	3
OI.02.11.04 količina robe u intermodalnim prijevoznim jedinicama u željezničkom prijevozu prema vrsti prijevoza i vrsti prijevozne jedinice (mil. t)	1,95	4	2,26 (2023)

2.2.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja

U 2024. godini ostvaren je značajan napredak u provedbi posebnog cilja „Unaprjeđenje usluga u željezničkom prijevozu“, što je vidljivo iz vrijednosti pokazatelja ishoda koji premašuju

planirane ciljeve za ovu godinu, a u nekim slučajevima i dugoročne ciljeve postavljene za 2030. godinu.

Pokazatelj ukupnog godišnjeg prijevoza putnika (OI.02.11.28) iznosi 24,6 milijuna, čime je značajno nadmašena ciljana vrijednost za 2024. godinu (14,5 mil.) i već je premašena dugoročna ciljana vrijednost za 2030. godinu (20 mil.). Ovaj rezultat ponajprije je posljedica nastavka i proširenja pilot-projekata kojima se omogućava besplatan ili povoljniji željeznički prijevoz – uključujući djecu i učenike osnovnih i srednjih škola, redovne studente, umirovljenike i osobe starije od 65 godina, stanovnike područja pogođenih potresom te ukrajinske državljane. Navedene mjere pridonose većoj pristupačnosti željezničkog prijevoza i potiču promjenu prijevoznih navika građana.

Također je ostvaren izniman napredak u pokazatelju udjela integriranog prijevoza putnika željeznicom u ukupnom prijevozu (OI.02.11.61), gdje je 2024. godine zabilježena vrijednost od 11,32 %, u odnosu na početnu i ciljanu vrijednost za 2024. godinu od svega 1 %. Ovaj rast ukazuje na pozitivne pomake u integraciji željezničkog prijevoza s drugim oblicima javnog prijevoza, osobito kroz razvoj tarifne i prometne povezanosti u urbanim i prigradskim sredinama.

U pogledu zadovoljstva putnika pruženom uslugom željezničkog prijevoza (OI.02.11.62), ostvarena prosječna ocjena iznosi 3, što je napredak u odnosu na početnu vrijednost 2 i cilj za 2024. godinu (2,5). Unatoč poboljšanjima, rezultati anketa korisnika i dalje ukazuju na nezadovoljstvo koje proizlazi prvenstveno zbog kašnjenja vlakova, trajanja putovanja i nepouzdanosti voznog reda. Glavni uzroci tih poteškoća su radovi na modernizaciji i obnovi željezničke infrastrukture, uvođenje privremenih autobusnih zamjena, vožnje smanjenom brzinom zbog tehničkog stanja pruga te učestali kvarovi vozila i izvanredni događaji. Unatoč tim izazovima, kontinuirano se ulaže u modernizaciju infrastrukture i nabavu novih vlakova s ciljem unapređenja kvalitete usluge.

Što se tiče količine robe u intermodalnim prijevoznim jedinicama (OI.02.11.04), ostvarena vrijednost iznosi 2,26 milijuna tona (2023. godina), što je iznad cilja za 2024. godinu (2,25 mil. t), ali još uvijek ispod dugoročnog cilja od 4 milijuna tona. Ovaj rezultat ukazuje na potrebu daljnjeg jačanja intermodalnog segmenta kroz ulaganja u logističku infrastrukturu i poticanje kombiniranog prijevoza.

Zaključno, ostvareni rezultati u 2024. godini potvrđuju značajan napredak u ispunjavanju posebnog cilja usmjerenog na unaprjeđenje usluga u željezničkom prijevozu. Povećanje broja

putnika, rast udjela integriranih usluga te poboljšanje korisničkog iskustva kroz strateške investicije u sustav predstavljaju temelj za daljnji razvoj atraktivnog, dostupnog i pouzdanog željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj.

3. Zaključak o provedbi nacionalnog plana tijekom izvještajnog razdoblja

Provedba Nacionalnog plana upravljanja željezničkom infrastrukturom i uslužnim objektima i razvoja usluga željezničkog prijevoza za razdoblje do 2030. godine djelomično u skladu je s planiranim odnosno revidiranim vrijednostima.

U okviru praćenja provedbe dvaju posebnih ciljeva u 2024. godini – „Poboljšanje ekonomske i financijske održivosti upravljanja željezničkim sustavom“ i „Unaprjeđenje usluga u željezničkom prijevozu“ – analizirano je ukupno sedam pokazatelja ishoda. Od toga je pet pokazatelja ostvarilo vrijednosti koje su premašile ciljeve postavljene za 2024. godinu, dok su dva pokazatelja ostala ispod planiranih vrijednosti.

Uspješni pokazatelji odnose se na: ukupan godišnji prijevoz putnika, udio integriranog prijevoza putnika željeznicom, prosječnu godišnju ocjenu zadovoljstva putnika, prihod po zaposlenome u javnim željezničkim društvima te količinu robe u intermodalnim prijevoznim jedinicama. Ovi rezultati ukazuju na jasan napredak u području dostupnosti i kvalitete usluga, integraciji prijevoza i učinkovitosti poslovanja, kao i na postupno jačanje teretnog intermodalnog prometa.

S druge strane, pokazatelji subvencije po vlak-kilometru i udio visokoobrazovanih zaposlenika ostaju ispod ciljanih vrijednosti, što upućuje na potrebu za dodatnim aktivnostima u pogledu optimizacije troškova i unaprjeđenja kadrovskeg potencijala željezničkog sektora.

Unatoč izazovima, provedba Nacionalnog plana upravljanja željezničkom infrastrukturom i razvoja usluga prijevoza za razdoblje do 2030. godine odvija se u pozitivnom smjeru. Postignuti rezultati potvrđuju napredak prema ostvarivanju strateških ciljeva utvrđenih i u Strategiji razvoja željezničkog sustava Republike Hrvatske do 2032. godine. Kroz nastavak reformi, ulaganja i aktivnosti usmjerenih na korisnike, željeznički sustav Republike Hrvatske sve je bliže transformaciji u učinkovit, pouzdan i održiv oblik prijevoza, u skladu s ciljevima Europskog zelenog plana.